

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316010844
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8316010844.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.11.2018, v trestnej veci proti obžalovanému RM. Č. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T/154/2016 zo dňa 18.04.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému V. Č. Q. V. J. M. J. F. Č. Q. I. F. , nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom W. XX, okres N., toho času prechodne H. N.. XXX, O., J.,

u k l a d á

Podľa § 156 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. h) Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona ho na výkon uloženého trestu z a r a ď u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obž. V. Č. uznaný vinným v bode 1/ z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), e) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona, v bode 2/ z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Tr. zákona a v bode 3/ z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. e) Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

1/ dňa XX.XX.XXXX v čase okolo 23.00 hod. pod vplyvom alkoholu v pohostinstve K. v obci W., okres Snina, po predchádzajúcej slovnej potýčke fyzicky napadol S. K. z obce W., okres N. a to takým spôsobom, že ho najprv pichol skrutkovačom - skúšačkou do stehna pravej nohy v hornej časti a následne si ho druhou rukou pridržiaval, tento skrutkovač mu priložil ku krku a potiahol mu ním po krku, čím takto S. K. z obce W., okres N. spôsobil podľa odborného vyjadrenia z odboru zdravotníctvo a farmácia č. 4/2016 povrchové odreniny v oblasti pravého stehna a povrchovú odreninu na krku s

dobou liečenia 4-5 dní, pričom takého konania sa dopustil i napriek tomu, že bol za taký čin rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/58/2014 dňa 30.07.2014 právoplatne odsúdený,

2/ dňa XX.XX.XXXX v čase okolo 14:00 hod. pri autoumyvárke čerpacej stanice OMV v N. na ul. N., po predchádzajúcej hádke fyzicky napadol K. O. z obce W., okres N. a to takým spôsobom, že ho ťahal za vrchný odev a päsťami ho najmenej dvakrát udrel do oblasti tváre, pričom K. O. sa tomu snažil brániť, udrel taktiež V. Č. do oblasti tváre, ktorý v útoku neprestával a napokon ho odstrčil od seba, čím takýmto konaním bolo K. O. spôsobené podľa odborného vyjadrenia v odbore zdravotníctvo a farmácia č. 6/2016 pomliaždenie chrbta rúk s dobou liečenia 2-3 dní, pričom takého konania sa dopustil i napriek tomu, že bol za taký čin rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/58/2014 dňa 30.07.2014 právoplatne odsúdený,

3/ dňa 25.05.2016 v čase okolo 21.00 hod. v podniku R. na ul. Š. v N. najskôr slovne a následne fyzicky napadol S. Š. zo N. a to takým spôsobom, že ho chytil pod krk, začal ho škrtiť a následne na neho útočil zatvorenými päsťami na oblasť hlavy a trupu, pričom ho najmenej raz udrel do oblasti pravého ramena, čím takýmto konaním S. Š. zo N. spôsobil podľa znaleckého posudku v odbore zdravotníctva a farmácia č. 54/2016 a jeho doplnenia luxáciu pravého ramena s dobou liečenia 56-70 dní, pričom takého konania sa dopustil i napriek tomu, že bol za taký čin rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/58/2014 dňa 30.07.2014 právoplatne odsúdený.

Za to mu bol podľa § 156 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 36 písm. k), l), n), § 37 písm. m), h), § 38 ods. 2, 3, § 41 ods. 1, 2 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, výkon ktorého bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určená skúšobná doba v trvaní 3 rokov.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 4 písm. c) Tr. zákona mu bola súčasne uložená povinnosť spočívajúca najmä v príkaze nahradiť spôsobenú škodu poškodeným stranám v skúšobnej dobe.

Zároveň podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť škodu poškodenej Union zdravotnej poisťovni, a. s., v sume 570,95 eur.

Podľa § 73 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona bolo obžalovanému uložené aj ochranné opatrenie - protitoxikomanické liečenie, ktoré sa bude vykonávať ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor, ktoré následne aj písomne odôvodnil. V písomnom odôvodnení upresnil, že jeho odvolanie smeruje len proti výroku o treste v neprospech obžalovaného. Podľa jeho názoru postup a rozhodnutie súdu je nezákonné, pretože nezodpovedá vykonanému dokazovaniu a trest uložený obžalovanému je neprimerane mierny, nakoľko pri jeho ukladaní sa prvostupňový súd v dostatočnej miere neriadil zásadami ukladania trestov. V zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona je účelom trestu ochrana spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Obž. V. Č. má doposiaľ 6 záznamov v odpise registra trestov s tým, že doposiaľ bol súdne trestaný takmer výlučne pre trestnú činnosť násilného charakteru, čo hodnotí ako ukážkový príklad špeciálnej recidívy. Dáva pritom do pozornosti, že obžalovanému súd priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zákona a síce, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. S takýmto postupom súdu sa ale nestotožňuje zastávajúci názor, že takáto poľahčujúca okolnosť u obžalovaného priznaná byť nemala. Priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zákona vyžaduje, aby páchatel aktívne pomáhal tým orgánom, ktoré sú na to určené, t. j. polícii, vyšetrovateľovi, prokurátorovi, súdu. Predpokladá sa ale jeho aktívna účasť, ktorá musí byť zameraná na trestný čin, ktorý sám spáchal. Napomáhanie má spočívať predovšetkým v uvedení všetkých rozhodujúcich skutkových okolností trestného činu, v označení prameňa dôkazov a pod. Zdôraznil, že obž. Č. sa k trestnej činnosti v prípravnom konaní nepriznal a jeho spáchanie kategoricky popieral. Hoci v konaní pred súdom urobil vyhlásenie o vine, toto bolo zohľadnené tým, že mu súd priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona. Tento podľa názoru prokuratúry nezákonný postup súdu má svoj nesporný význam i z hľadiska ukladania trestu pokiaľ ide o jeho druh, resp. výmeru. Ďalej poukazuje aj na to, že súd zrejme nedopatrením použil vo výroku ust. § 41 ods. 2 Tr. zákona. Dospel teda k záveru, že

trest uložený prvostupňovým súdom je mimoriadne mierny, vyššie uvedené zásady ukladania trestov sledujúc pritom dosiahnutie účelu trestu nielen z hľadiska individuálnej, ale i generálnej prevencie nerešpektuje a že v danom prípade aj s poukazom na osobu obžalovaného a charakter trestnej činnosti sa výchovný účel trestu dosiahne jedine tým, že na obžalovaného sa bude pôsobiť priamo represívne prísnejším spôsobom a to vo forme priameho výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody. Dôvodné predpoklady pre takéto úvahy dáva predovšetkým osoba obžalovaného, u ktorej ako je nesporné z odpisu registra trestov ide o špeciálneho recidivistu, pokiaľ ide o páchanie násilnej trestnej činnosti a ktorého od páchania trestnej činnosti neodradili ani predchádzajúce odsúdenia, či dokonca výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody. Intenzita jeho agresie sa podľa neho stupňuje, nakoľko v danom prípade je stíhaný pre tri samostatné skutky, kde pri jednom z nich dokonca spôsobil inému ľazkú ujmu na zdraví. Vzhľadom na uvedené konštatujúc, že doposiaľ ukladané tresty obžalovanému sa minuli žiadaným účinkom, pretože i napriek predchádzajúcemu odsúdeniu sa obžalovaný opakovane dopustil ďalšej rozsiahlej trestnej činnosti násilného charakteru, navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a sám rozhodol tak, že podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku obžalovanému uloží úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v strede zákonom stanovenej trestnej sadzby, po jej úprave so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, resp. vráti vec na opätovné prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkávané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora je dôvodné.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 18.04.2018 urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku o tom, že je vinný zo spáchania všetkých troch skutkov uvedených v obžalobe a že svoje konanie úprimne ľutuje. Po tom, čo obžalovaný aj kladne odpovedal na otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku okresný súd postupom podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. poriadku prijal jeho vyhlásenie a vykonal len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, o náhrade škody a o ochrannom liečení.

Po takto vykonanom dokazovaní, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, prvostupňový súd dospel k záveru, že vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 písm. k), l), n) Tr. zákona nad okolnosťami priťažujúcimi uvedenými v § 37 písm. h), m) Tr. zákona, ako aj vzhľadom na osobu obžalovaného a závažnosť trestného činu postačuje na nápravu obžalovaného aj trest odňatia slobody 2 roky, ktorého výkon bude podmienene odložený na skúšobnú dobu 3 rokov.

Podľa odvolacieho súdu však takýto záver nezodpovedá vykonaným dôkazom a ani účelu trestu a zásadám jeho ukladania.

Vychádzajúc z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Trest nespojený s odňatím slobody, uložený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku, uvedený účel trestu v žiadnom prípade plniť nemôže.

Predovšetkým treba zdôrazniť, že obžalovaný sa protiprávnej činnosti nedopustil po prvýkrát a že ho od páchania trestnej činnosti neodradil ani predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody pre rovnakú trestnú činnosť (vo veci 3T/58/2014). V priebehu trestného stíhania pre žalovanú trestnú činnosť sa dokonca opäť dopustil dňa XX.XX.XXXX v obci W. prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona, vo vzťahu ku ktorým Okresná prokuratúra Humenné rozhodnutím sp. zn. 2Pv 540/16/7702 zo dňa 13.09.2017, právoplatným 13.09.2017, schválila

zmier a zastavila trestné stíhanie. Nemožno teda súhlasiť ani s tým tvrdením obžalovaného, že sa už po narodení syna dňa 13.10.2016 polepšil.

V priebehu trestného stíhania spáchal aj tri priestupky, a to v dňoch 17.02.2016 a 15.02.2018 spáchal priestupky proti verejnému poriadku a dňa 21.02.2018 priestupok spočívajúci v požívaní alkoholu na verejnom priestranstve.

V odpise registra trestov má obžalovaný pritom 6 záznamov, aj keď v prvých štyroch prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Až 5-krát sa dopustil prečinu výtržníctva a popri tom aj 4-krát prečinu ublíženia na zdraví. Dopúšťal sa však aj prečinu poškodzovania cudzej veci a prečinu krádeže.

Pred spáchaním žalovaného trestného činu bol naposledy odsúdený rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/58/2014 z 30.07.2014, právoplatným dňa 30.07.2014, za prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona, za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Tr. zákona a za spolupáchateľstvo prečinov výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona na nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Z neho bol podmiennečne prepustený 22.10.2014 so skúšobnou dobou na 1 rok, v ktorej sa osvedčil.

Šiesty záznam je už vyššie uvedené rozhodnutie Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2Pv 540/16/7702 zo dňa 13.9.2017 o schválení zmiernu a zastavení trestného stíhania pre trestné činy, ktoré obžalovaný spáchal až počas trestného stíhania pre žalované trestné činy.

Je teda potrebné súhlasiť s prokurátorom, že v prípade obžalovaného ide o špeciálneho recidivistu, so sklonom k násilnej trestnej činnosti, k náprave ktorého nevedol ani výkon trestu odňatia slobody a už vôbec nie tresty nespojené s odňatím slobody. Predmetnú trestnú činnosť pritom začal páchať len tri mesiace po uplynutí skúšobnej doby podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého v konaní 3T/58/2014.

Z toho možno dospieť k jednoznačnému záveru, že iný, než nepodmienečný trest odňatia slobody už u obžalovaného nemôže mať výchovný účinok a nemôže zabezpečiť ochranu spoločnosti pred opakovaným páchaním trestnej činnosti obžalovaným.

Vzhľadom na osobu obžalovaného, ale aj vzhľadom na okolnosti prípadu, nie sú splnené podmienky ani pre podmiennečný odklad výkonu trestu odňatia slobody stanovené v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona.

Preto krajský súd na podklade odvolania prokurátora zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a vo veci sám rozhodol.

Pri rozhodovaní o treste odvolací súd v zmysle ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona prihliadal najmä na spôsob spáchania činov a ich následky, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že obžalovaný spáchal trestné činy tromi skutkami, pri ktorých na iné osoby útočil bez zjavnej príčiny. Pri prvom skutku použil aj zbraň a pri treťom svojim konaním spôsobil ťažkú ujmu na zdraví. Páchal pritom úmyselnú trestnú činnosť (aj keď pri 3. skutku ťažkú ujmu zavinil z nebanlivosti).

Pokiaľ ide o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, tieto odvolací súd zistil inak, než súd prvostupňový.

Z poľahčujúcich okolností je možné obžalovanému pričítať len okolnosť uvedenú v § 36 písm. l) Tr. zákona, teda že sa k spáchaniu trestných činov priznal a trestné činy úprimne oľutoval. Svedčí o tom nielen procesné vyjadrenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní, ale aj jeho snaha aspoň o čiastočné nahradenie spôsobenej škody.

Obžalovanému však nie je možné priznať aj poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. k) Tr. zákona (pričinil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu) a v § 36 písm. n) Tr. zákona (napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom).

Predmetnými trestnými činmi spôsobil obžalovaný škodu, ktorú však doposiaľ v celom rozsahu neuhradil. Aby bolo možné priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Tr. zákona musí v prípade spôsobenej škody pritom ísť o úplnú náhradu škody.

Aby bolo možné zohľadniť v prospech obžalovaného aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n), musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obžalovaného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu). Taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste. Súd potom prejednáva vec ako spor medzi obžalobou a obhajobou, podľa zásad kontradiktórneho procesu, aj keď v aktuálnej právnej úprave sčasti modifikovaných, najmä možnosťou súdu vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhlí (pozri R 44/2017). Obžalovaný sa však v prípravnom konaní k trestným činom, ktoré sú predmetom trestného stíhania, nepriznal, zodpovednosť za ich spáchanie popieral a po celú dobu trestného konania neprejavil žiadnu aktivitu smerujúcu k napomáhaniu objasnenia trestnej činnosti. Preto mu túto poľahčujúcu okolnosť priznať nemožno.

Z priťažujúcich okolností možno obžalovanému pričítať len okolnosť uvedenú v § 37 písm. h) Tr. zákona, teda že spáchal viac trestných činov. Nie je mu však možné pričítať priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona (bol už za trestný čin odsúdený), pretože skutočnosť predchádzajúceho odsúdenia rozsudkom 3T/58/2014 je okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby pri súdených trestných činoch a tak podľa § 38 ods. 1 Tr. zákona je opakované prihládanie na ňu aj ako na priťažujúcu okolnosť vylúčené. V prípade ostatných predchádzajúcich odsúdení sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený.

Odvolací súd tak zistil rovnovážny pomer jednej poľahčujúcej okolnosti (§ 36 písm. l) Tr. zákona) a jednej priťažujúcej okolnosti (§ 37 písm. h) Tr. zákona).

Po zhodnotení všetkých uvedených skutočností, ako aj skutočnosti, že je v súčasnosti zamestnaný, že z väčšej časti spôsobil škodu nahradiť a že pomáha svojej družke pri výchove maloletého dieťaťa, odvolací súd dospel k záveru, že účel trestu je v prípade obžalovaného možné dosiahnuť trestom odňatia slobody vo výmere 2 rokov nepodmienečne (teda na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, a nie v jej polovici, ako to navrhoval prokurátor).

K obrane obžalovaného je potrebné dodať, že obžalovaný v čase páchania súdených trestných činov vedel o tom, že družka je chorá, no ani to ho od trestnej činnosti neodradilo. Dokonca trestný čin, ktorého trestné stíhanie skončilo zmierom schváleným prokurátorom, ako aj dva priestupky spáchal až po narodení syna. Svedčí to o krajnej nezodpovednosti obžalovaného a o tom, že ani starostlivosť o maloleté dieťa a o chorú družku mu v páchaní trestnej činnosti nezabránia. Nemôžu byť preto dôvodom pre uloženie trestu nespojeného s odňatím slobody.

Pokiaľ ide spôsob výkonu trestu, keďže obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin (vo veci 3T/58/2014), tohto podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona na výkon trestu odvolací súd zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Keďže odvolanie sa týkalo len výroku o treste, tak výrok napadnutého rozsudku o vine, ako aj výrok o náhrade škody a o uložení ochranného liečenia zostali nedotknuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.